

Protokoll vid enskild föredragning

Regeringskansli

Allmänna byrån, rättsserviceenheten, Rk1a

Beslutande

Minister

Nina Fellman

Föredragande

EU-sakkunnig

Pamela Baarman

Justerat

Omedelbart

Ärende/Dnr/Exp.

Beslut

Nr 135

Ansökan om jordförvärvstillstånd gällande fastigheten

Lindebo i Finströms kommun

ÅLR 2016/4321

589 Rk1a

Landskapsregeringen *avslår* ansökan om jordförvärvstillstånd gällande fastigheten Lindebo RNr 2:10 i Finströms kommun (60-412-2-10).

Bakgrund

Ansökan gäller fastigheten Lindebo RNr 2:10 i Finströms kommun (60-412-2-10). Fastigheten är ca 4 900 m². Fastigheten gränsar inte till vatten, och andelar i samfällda områden ingår inte.

Sökanden är inte bosatt i landskapet. Sökanden äger sedan tidigare ½ fastigheten Stenbacka, vilken sökanden förvärvat genom arv efter modern. Stenbacka, 1 300 m², var ursprungligen en del av stomfastigheten Lindebo. Ur ansökan framgår att fastigheten Lindebo idag ägs av sökandens morbror, som ärvt fastigheten av sina föräldrar (sökandens morföräldrar). Morbrodern saknar egna bröstarvingar, varför han önskar avyttra Lindebo till sökanden.

Kommunens utlåtande

Finströms kommun meddelar genom kommundirektören i ett beslut av den 11 juli 2016 att Finströms kommun inte har några invändningar i fråga om ansökan att förvärva och besitta fastigheten Lindebo.

Motivering

Enligt 7 § landskapslagen (2003:68) om jordförvärvsrätt och jordförvärvstillstånd har en arvlåtares föräldrar, syskon, halvsyskon samt bröstarvingar till dem jordförvärvsrätt till ett markområde som är under 4 000 m² stort och som förvärvats genom arv. I detta fall ska sökandens morbror överlåta det markområde som är föremål för ansökan. Eftersom det inte rör sig om ett regelrätt arv, är förvärvet tillståndspliktigt.

Av 4 § 2 mom. landskapsförordningen (2003:70) om jordförvärvstillstånd framgår kriterier för när landskapsregeringen ska bevilja jordförvärvstillstånd. Eftersom ingen av de punkter som framgår av landskapsförordningen är tillämplig i detta fall ska ansökan prövas enligt 12 § landskapslagen om jordförvärvsrätt och jordförvärvstillstånd. Vid prövningen bör beaktas bland annat sökandens anknytning till landskapet Åland och avsikt att fast bosätta sig i landskapet samt markområdets storlek, beskaffenhet och användningsändamål.

För beviljande av tillstånd talar sökandens anknytning till landskapet samt markområdets beskaffenhet. Mot beviljande av tillstånd talar markområdets storlek, användningsändamål samt sökandens avsikt att inte bosätta sig i landskapet.

Det kan konstateras att landskapsregeringen gett tillstånd i tidigare ärenden som uppvisar likheter med detta ärende (beslut 24.1.2014, dnr ÅLR 2013/9256, brev nr 40 K12 och 25.1.2011, K12/10/5/588, 101 K12), med en hänvisning till att sökanden skulle inneha jordförvärvsrätt enligt 7 § landskapslagen om jordförvärvsrätt och jordförvärvstillstånd, förutsatt att markområdet förvärvats genom arv. Dock har tidigare beslut gällt markinnehav som understigit 4000 m². I det nu aktuella fallet skulle sökanden inte inneha jordförvärvsrätt till markområdet enligt 7 § landskapslagen då sökandens markinnehav skulle överstiga 4000 m² i och med förvärvet av Lindebo.

Syftet med jordförvärvslagstiftningen är enligt 1 § jordförvärvslagen för Åland att behålla jordegendomen på Åland i den åländska befolkningens händer. Med beaktande av förvärvets storlek samt ändamålet med förvärvet finner landskapsregeringen inom ramen för sin prövningsrätt att det inte är ändamålsenligt att göra ytterligare avsteg från jordförvärvslagstiftningens syfte. Ansökan ska därför avslås.

Tillämpade lagrum

1 § jordförvärvslagen (1975:7) för Åland

12 § landskapslagen (2003:68) om jordförvärvsrätt och jordförvärvstillstånd

Nr 136

Ansökan om jordförvärvstillstånd gällande fastigheten

Olgasbacken i Eckerö kommun

ÅLR 2016/4458

590 Rk1a

Landskapsregeringen *avslår* ansökan om jordförvärvstillstånd gällande fastigheten Olgasbacken RNr 43-406-4-30 i Storby i Eckerö kommun.

Bakgrund

Ansökan gäller fastigheten Olgasbacken RNr 43-406-4-30 i Storby i Eckerö kommun, vilken sökanden vill förvärva tillsammans med sina två systrar. Fastigheten är ca 12 950 m² och bebyggd med sovstuga. Andelar i samfällda områden ingår, men fastigheten gränsar inte till vatten. Avsikten med förvärvet är att bibehålla marken inom släktens ägo.

Sökanden är inte bosatt i landskapet. Sökanden äger ca 15 000 m² fast egendom i landskapet sedan tidigare, inklusive grannfastigheten till Olgasbacken. Ur ansökan framgår att Olgasbacken och grannfastigheten båda ursprungligen härstammar från sökandens morfars barndomshem.

Kommunens utlåtande

Eckerö kommunstyrelse anser att sökanden skulle kunna beviljas tillstånd att förvärva och besitta fast egendom för det fall att kriterierna i 4 § 2 mom. 5 punkten landskapsförordningen (2003:70) om jordförvärvstillstånd uppfylls; 4 § 2 mom. 5 punkten landskapsförordningen stadgar att sökanden inom ett år från det att sökanden förvärvar mark eller besittningsrätt till mark, avyttrar ett annat markområde eller besittningsrätt till ett annat markområde inom landskapet. Vid en helhetsbedömning, där hänsyn tas till markområdenas storlek, karaktär och geografiska läge, framkommer att avyttringen och förvärvet sammantaget är till gagn för allmänna åländska intressen. Vid bedömningen skall särskild vikt läggas vid intresset av att produktiv mark hålls kvar i åländsk ägo.

Motivering

Av 4 § 2 mom. landskapsförordningen om jordförvärvstillstånd framgår kriterierna för när landskapsregeringen ska bevilja jordförvärvstillstånd. Av 4 § 2 mom. 1 punkten landskapsförordningen framgår under vilka förutsättningar jordförvärvstillstånd normalt ska beviljas om syftet med förvärvet inte är fast bosättning i landskapet. Förutsättningarna är:

- 1) Sökanden är född i landskapet Åland och har bott i landskapet Åland till cirka 12 års ålder. Alternativt har sökanden bott i landskapet Åland så länge att den aktiva, medvetna uppväxttiden infallit medan sökanden bott i landskapet.
- 2) Markområdet och sökandens tidigare markinnehav understiger tillsammans 4 000 m².
- 3) Marken utgörs inte av ett attraktivt eller känsligt strandområde.

Sökanden uppfyller förutsättningarna enligt punkterna 1 och 3. Villkoret i punkt två uppfylls inte, då sökanden sedan tidigare innehar ca 15 000 m² fast egendom i landskapet. Således kan jordförvärvstillstånd inte beviljas med stöd av 4 § 2 mom. 1 punkten landskapsförordningen om jordförvärvstillstånd.

Då det ur ansökan inte framkommer att sökanden har för avsikt att avyttra besittningsrätten till andra markområden i sökandens ägo, kan jordförvärvstillstånd inte heller beviljas med hänvisning till 4 § 2 mom. 5 punkten landskapsförordningen om jordförvärvstillstånd.

Landskapsregeringen beviljar i övrigt jordförvärvstillstånd enligt den prövning som anges i 12 § landskapslagen om jordförvärvsrätt och jordförvärvstillstånd. Vid prövningen ska bland annat sökandens anknytning till Åland och avsikt att bosätta sig här samt markområdets storlek, beskaffenhet och användningsändamål beaktas.

För beviljande av tillstånd talar sökandens anknytning till landskapet samt markområdets beskaffenhet. Mot beviljande av tillstånd talar markområdets storlek, användningsändamål samt sökandens avsikt att inte bosätta sig i landskapet.

Med beaktande av förvärvets storlek samt ändamålet med förvärvet finner landskapsregeringen inom ramen för sin prövningsrätt att det inte är ändamålsenligt att göra ytterligare avsteg från jordförvärvslagstiftningens syfte. Ansökan ska därför avslås.

Tillämpade lagrum

12 § landskapslagen (2003:68) om jordförvävrätt och jordförvärvstillstånd

4 § 2 mom. 1 punkten landskapsförordningen (2003:70) om jordförvärvstillstånd
